OEFENBOEK VOOR HET LITURGISCH KERKSLAVISCH

DEEL III

Catechismus

Vertaling door J.J.A.M. Simons
voorheen hoofd van de
Sectie Russische Technisch-Wetenschappelijke Literatuur
van de
Bibliotheek Technische Universiteit Eindhoven

Eindhoven 1998

Изданіе двадцать восьмое.

VOORWOORD

Deel III van het OEFENBOEK VOOR HET LITURGISCH KERKSLAVISCH bevat een gedeelte uit een ABC-boekje, namelijk een beknopte catechismus. Men vindt hier aanvullend studie- en oefenmateriaal, waarbij men kennis kan maken met onderwerpen uit de orthodoxe catechismus. (Zie ook deel I: Onderwerpen uit de catechismus: Geboden, Mysteriën en Deugden, blz. рД I).

Deze catechismus was oorspronkelijk bestemd voor de toenmalige Russische jeugd van de 19e eeuw. Die werd al vroeg vertrouwd gemaakt met het Kerkslavisch. Vandaar dat de vragen en antwoorden weliswaar in het Russisch zijn gesteld doch in Kerkslavische letters, waarbij tevens de regels van de Kerkslavische orthografie zijn gevolgd. De oorspronkelijke Russische tekst stamt uit de uitgave van het Petsjerkaja Lavra klooster te Kiev uit 1908 (28e uitgave) die in 1992 in St.-Petersburg herdrukt is. Alleen de tekst van het Onze Vader en de Tien Geboden Gods zijn geheel in het Kerkslavisch.

Deel III van het OEFENBOEK VOOR HET LITURGISCH KERKSLAVISCH kan dus vooral interessant zijn voor die Nederlanders, die reeds vertrouwd zijn met het Russisch.
Een ander voorbeeld van het gebruik van Kerkslavische letters in Russische teksten vindt men o.a. in kranten- en tijdschriftartikelen als blikvanger of om speciaal de aandacht te vestigen op bepaalde woorden en titels die dan vaak een sacrale betekenis hebben (zie volgende blz.).

Ook in deel III is er van uitgegaan dat de gebruiker van het oefenboek, naast de Kerkslavische paginering, zelf het corresponderende cijfer van de betreffende bladzijden kan plaatsen. Om de gebruiker tegemoet te komen is de vertaling zo dicht mogelijk bij de originele tekst gehouden.

Een woord van dank past ook ditmaal aan prof. dr. A.J.M. Davids van de Katholieke Universiteit Nijmegen voor het corrigeren van een eerste versie van deel III van dit oefenboek en zijn waardevolle adviezen.

J.J.A.M. Simons.

Voorbeeld van het gebruik van Kerkslavische letters in Russische teksten:

БОГОЛЮБИВЫЄ БРАТЬЯ И СЄСТРЫ!

При православной народной газете "РУСЬ ДЕРЖАВНАЯ" создается Попечительский Совет, в который войдут иерархи Русской Православной Церкви, видные общественные деятели, представители деловых кругов России.

Мы приглашаем к сотрудничеству всех людей доброй воли, которым дорога судьба России - Руси Державной.

Редакционный Совет газеты "РУСЬ ДЕРЖАВНАЯ".

ГАЗЕТА ОТКРЫВАЕТ ДИСКУССИЮ

КАНОНИЗАЦИЯ ЦАРСКОЙ СЄМЬИ

Митрополит Крутицкий и Коломенский ЮВЕНАЛИЙ: "...Канонизацию можно будет осуществить, когда будет полное убеждение Церкви, что нет никаких препятствий для этого. И тогда она объединит народ, а не станет фактором разделения... Я буду очень рад, если на страницах "Руси Державной" начнется диалог не только тех, кто за канонизацию, но и против. С тем, чтобы мы поняли биение сердца, пульс народа Божия в этом вопросе...

Беседу главного редактора газеты Андрея Печерского с митрополитом Крутицким и Коломенским Ювеналием

читайте на странице 3.

Храм Христа Спасителя

глазами наших современников

Об этом читайте на 4-5 страницах.

INHOUD DEEL III

Overzichtstabel (ter oriëntatie)
Getalswaarde van de cyrillische letters .ѧ.

BEKNOPTE (ORTHODOXE) CATECHISMUS
Waarom noem je jezelf christen? .ѓ.
Wat leert het christelijk geloof? .ѓ.
Hoe luidt de tekst van de geloofsbelijdenis? .ѓ.
Welke leer ligt besloten in de geloofsbelijdenis? .ѓ.
Wat leert de geloofsbelijdenis over God, te eren in de heilige Drieëenheid? .ѐ.
Is het voldoende in God te geloven en verder te doen wat je zelf wilt? .ѐ.
Wat is zonde? .ѯ.
Welke straf van God volgde op de zonde van de eerste mens? .ѯ.
Wat leert de geloofsbelijdenis over de Tweede Persoon van de heilige Drieëenheid? .ѳ.
Waartoe zet je het leven en het lijden van de Verlosser op aarde aan? .ѳ.
Wat leert de geloofsbelijdenis over de Derde Persoon van de heilige Drieëenheid? .ѧі.
Wat wordt geleerd in de geloofsbelijdenis over de Kerk? .ѧі.
Hoeveel geheimen (sacramenten) kent de Kerk? .ѓі.
Wat is het doopsel? .ѓі.
Welke belofte doen wij bij het doopsel? .ѓі.
Wat is de ziekenzalving? .ѓі.
Wat is communie? .ѐі.
Waarom ontvang je de heilige communie? .ѐі.
Wat is de biecht .ѐі.
Wat is het priesterschap? .ѐі.
Wat is het huwelijk? .ѯі.
Wat is de ziekenzalving? .ѯі.

Wat leert de geloofsbelijdenis over de verrijzenis der doden en het toekomstig leven? .ϛ1.
Wat is nodig voor degene die deugdzaam wil zijn? .ϙ1.
Wat is gebed? .ϙ1.
Welk gebed dient als voorbeeld voor alle gebeden? .ϙ1.
Hoe luidt het gebed des Heren? .ϙ1.
Waarom beval, aan het begin van dit gebed, de Heiland ons God aan te roepen als "Onze Vader, Die in de hemelen zijt"? .ϙ1.
Hoeveel beden bevat het gebed des Heren? .ϗα.
Waarmee besluit het gebed des Heren? .ϗϛ.
Waar zijn de wetten voorgeschreven voor een godwelgevallen leven? .ϗϛ.
Hoe luiden deze Tien Geboden? .ϗϛ.
Wat leren deze Tien Geboden? .ϗϵ.
Wie is je naaste? .ϗϵ.
Wat leert het Eerste Gebod? .ϗϵ.
Hoe behoort men de heiligen te eren? .ϗϵ.
Wat verbiedt God in het Tweede Gebod? .ϗϵ.
Hoe behoort men de heilige ikonen te eren? .ϗϛ.
Wat verbiedt God in het Derde Gebod? .ϗϛ.
Wat gebiedt God in het Vierde Gebod? .ϗϛ.
Wat gebiedt God in het Vijfde Gebod? .ϗϙ.
Welke plicht hebben de ouders en hun kinderen? .ϗϙ.
Welke plicht hebben de meester en zijn dienaar? .ϡα.
Welke plicht hebben man en vrouw? .ϡα.
Welke plicht heeft ieder mens in het besluiten over alles in het algemeen? .ϡϛ.
Wat eist God van jou in het Zesde Gebod? .ϡϛ.
Wat verbiedt God jou in het Zevende Gebod? .ϡϵ.
Wat eist God van jou in het Achtste Gebod? .ϡϵ.
Wat verbiedt God jou in het Negende Gebod? .ϡϛ.
Wat verbiedt God jou in het Tiende Gebod? .ϡϛ.
Hoe behoor je in het algemeen te handelen met betrekking tot de christelijke plicht? .ϡϙ.

GETALSWAARDE VAN DE CYRILLISCHE LETTERS (ter oriëntatie)

	0	10	20	30	40	50	60	70	80	90
1	а	аі	ка	ла	ма	на	ѯа	оа	па	ча
2	в	ві	кв	лв	мв	нв	ѯв	ов	пв	чв
3	г	гі	кг	лг	мг	нг	ѯг	ог	пг	чг
4	д	ді	кд	лд	мд	нд	ѯд	од	пд	чд
5	є	єі	кє	лє	мє	нє	ѯє	оє	пє	чє
6	ѕ	ѕі	кѕ	лѕ	мѕ	нѕ	ѯѕ	оѕ	пѕ	чѕ
7	з	зі	кз	лз	мз	нз	ѯз	оз	пз	чз
8	и	иі	ки	ли	ми	ни	ѯи	ои	пи	чи
9	ѳ	ѳі	кѳ	лѳ	мѳ	нѳ	ѯѳ	оѳ	пѳ	чѳ
10	і	к	л	м	н	ѯ	о	п	ч	р

	100	110	120	130	140	150	160	170	180	190
1	ра	раі	рка	рла	рма	рна	рѯа	роа	рпа	рча
2	рв	рві	ркв	рлв	рмв	рнв	рѯв	ров	рпв	рчв
3	рг	ргі	ркг	рлг	рмг	рнг	рѯг	рог	рпг	рчг
4	рд	рді	ркд	рлд	рмд	рнд	рѯд	род	рпд	рчд
5	рє	рєі	ркє	рлє	рмє	рнє	рѯє	роє	рпє	рчє
6	рѕ	рѕі	ркѕ	рлѕ	рмѕ	рнѕ	рѯѕ	роѕ	рпѕ	рчѕ
7	рз	рзі	ркз	рлз	рмз	рнз	рѯз	роз	рпз	рчз
8	ри	риі	рки	рли	рми	рни	рѯи	рои	рпи	рчи
9	рѳ	рѳі	ркѳ	рлѳ	рмѳ	рнѳ	рѯѳ	роѳ	рпѳ	рчѳ
10	рі	рк	рл	рм	рн	рѯ	ро	рп	рч	с

	200	210	220	230	240	250	260	270	280	290
1	са	саі	ска	сла	сма	сна	сѯа	соа	спа	сча
2	св	сві	скв	слв	смв	снв	сѯв	сов	спв	счв
3	сг	сгі	скг	слг	смг	снг	сѯг	сог	спг	счг
4	сд	сді	скд	слд	смд	снд	сѯд	сод	спд	счд
5	сє	сєі	скє	слє	смє	снє	сѯє	соє	спє	счє
6	сѕ	сѕі	скѕ	слѕ	смѕ	снѕ	сѯѕ	соѕ	спѕ	счѕ
7	сз	сзі	скз	слз	смз	снз	сѯз	соз	спз	счз
8	си	сиі	ски	сли	сми	сни	сѯи	сои	спи	счи
9	сѳ	сѳі	скѳ	слѳ	смѳ	снѳ	сѯѳ	соѳ	спѳ	счѳ
10	сі	ск	сл	см	сн	сѯ	со	сп	сч	т

Сокращє́ннный катихи́зїсъ.

Почемꙋ̀ ты҆ называ́ешьсѧ хрїстїа́ниномъ;
Потомꙋ̀, что҆̀ ю҆̑ вѣ́рꙋю въ гд҃а бг̀а
и҆̀ сп҃са на́шего і҃ісса хр҃та̀,
и҆̀ содержꙋ̀ є҆̂гѡ̀ ст҃о́й зако́нъ.

Чемꙋ̀ оу҆̆читъ хрїстїа́нскаѧ вѣ́ра;
Оу҆̆читъ йстинномꙋ̀ позна́нїю
и҆̀ почита́нїю бг̀а и҆̀ жи́зни,
є҆̂мꙋ̀ оугѡ́дной,
ведꙋ́щей на́съ къ вѣ́чномꙋ̀ спасе́нїю:
ѡ҆̂ че́мъ простра́ннѡ изъ҆̑ясненѡ̀
въ сло́вѣ бж̄їемъ,
а҆̀ кра́ткѡ всѐ
то̀ заключенѡ̀
въ сі҆̆мво́лѣ вѣ́ры,
въ моли́твѣ гд҃не́й
и҆̀ въ десати҆̀ за́повѣдахъ бж̄їихъ.

Какъ чита́етсѧ сі҆̆мво́лъ вѣ́ры;
(см. ча́сть а̄, стр. ѯ̄ѕ)

Како́е оу҆̆че́нїе заключа́етсѧ въ сі҆̆мво́лѣ вѣ́ры;
Пре́жде всегѡ̀ оу҆̆че́нїе ѡ҆̂ є҆̂ди́номъ бг̀ѣ
во ст҃о́й тр҃цѣ:
пото́мъ ѡ҆̂ це́ркви бж̄їей
и҆̀ ѡ҆̂ спаси́тельныхъ та́инствахъ є҆̂а̀:
наконе́цъ ѡ҆̂ воскресе́нїи ме́ртвыхъ,
и҆̀ ѡ҆̂ бꙋ́дꙋщей вѣ́чной жи́зни.

BEKNOPTE CATECHISMUS

Waarom noem je jezelf christen?
Omdat ik geloof in onze Heer en God
en Verlosser Jezus Christus
en omdat ik Zijn heilige Wet onderhoud.

Wat leert het christelijk geloof?
Het leert de ware kennis
en het eren van God
en een Hem welgevallig leven
dat ons leidt naar de eeuwige zaligheid.
Hierover is dit alles verduidelijkt
in het woord Gods
en beknopt verduidelijkt
in alles wat besloten ligt
in de geloofsbelijdenis,
in het Gebed des Heren
en in de Tien Geboden Gods.

Hoe luidt de tekst van de geloofsbelijdenis?
(zie deel I, blz. N̈3)

Welke leer ligt besloten in de geloofsbelijdenis?
Vóór alles de leer over de éne God
in de heilige Drievuldigheid,
daarna de leer over de Kerk Gods
en over haar verlossing brengende mysteriën,
tenslotte over de verrijzenis der doden
en over het toekomstig eeuwig leven.

Чемѹ оу҃читz сѵ̃мво́лz вѣ́ры ѡ҃ Бг҃ѣ,
во ст҃о́й тр҃цѣ сла́вимомz;
оу҃читz, что҆ Бг҃z е҃сть е҆ди́нz,
но вz тре́хz ли́цахz:
Бг҃z о҆ц҃z, Бг҃z сн҃z, Бг҃z дх҃z ст҃ы́й,
но не три҆ бг҃а, а҆ е҆ди́нz Бг҃z,
и҆ кромѣ̀ е҆гѡ́ нѣ́тz дрѹга́гѡ:
что҆ о҃нz всегда҆ бы́лz, е҃сть и҆ бу́детz;
что҆ о҃нz е҃сть дх҃z безтѣле́сный
и҆ безсме́ртный:
что҆ о҃нz правосу́денz и҆ милосе́рдz,
прему́дрz и҆ всемогу́щz:
вездѣ̀ на всѧ́комz мѣ́стѣ е҃сть,
всѐ ви́дитz, всѐ слы́шитz, всѐ зна́етz,
да́же са҆мыѧ мы҆сли и҆ намѣ́рєнїѧ на́ши:
что҆ о҃нz сотвори́лz не́бо и҆ зе́млю,
и҆ челове́кѡвz,
и҆ всѐ ви́димое и҆ невиди́мое,
и҆ содержи́тz всѐ во вла́сти свое́й,
и҆ храни́тz,
и҆ всѣ́мz вz ми́рѣ оу҆правля́етz.

Дово́льно ли та́кz ѡ҃ Бг҃ѣ вѣ́ровать,
а҆ дѣ́лать ка́кz хо́чешь;
нѣ́тz: и҃во вѣ́ра безz дѣ́лz
мертва҆ е҃сть.
Но ка́кz ю҆а҆ вѣ́рую ѡ҃ Бг҃ѣ,
та́кz согла́сно сz тѣ́мz
и҆ жи́ть до́лженz, и҆ и҃менно:

Wat leert de geloofsbelijdenis over God,
te eren in de heilige Drieëenheid?
Ze leert dat God één is
maar in drie Personen:
God de Vader, God de Zoon, God de H.Geest,
niet drie goden, maar één God,
en buiten Hem is er geen andere god;
dat Hij altijd was, is en zal zijn;
dat Hij een onlichamelijke geest is
en onsterfelijk;
dat Hij rechtvaardig en barmhartig is,
wijs en almachtig;
dat Hij overal tegenwoordig is,
alles ziet, alles hoort, alles weet,
zelfs al onze gedachten en plannen;
dat Hij hemel en aarde geschapen heeft,
en de mensen,
en al het zichtbare en onzichtbare,
en dat Hij alles door zijn macht in stand houdt,
en behoudt,
en alles in de kosmos bestuurt.

Is het voldoende in God te geloven
en verder te doen wat je zelf wilt?
Neen: want een geloof zonder werken
is een dood geloof.
Maar zoals ik dan in God geloof
zo moet ik ook naar dat geloof
leven, namelijk:

когдà ѭ вѣрꙋю, что҃ бг҃ъ правосꙋденъ,
то долженъ ѡ҃пасáтьсѧ грѣшúть,
чтóбы не подпáсть ѥ҆гѡ̀ правосꙋдїю:
когдà бг҃ъ милосéрдъ,
то ѭ долженъ кáѧтьсѧ
въ свои́хъ грѣхáхъ, надѣ́ясь,
что҃ о҃нъ моегѡ̀ покаа́нїѧ не ѿвéргнетъ:
когдà о҃нъ вездѣсꙋ́щъ, и҆ всѣ̀ знáетъ,
то ѭ долженъ берéчьсѧ,
чтóбы не тóлькѡ хꙋдáгѡ не дѣ́лать,
но и҆ не дꙋ́мать,
а҆ слꙋжúть ѥ҆мꙋ̀ всегдà
чúстою сóвѣстїю
и҆ мы́слїю непорóчною.

Что́ ѥ҆́сть грѣ́хъ;
Прествпле́нїе закóна бж҃їѧ.

Какóе послѣ́довало ѿ бг҃а наказа́нїе
за грѣ́хъ пéрвагѡ человѣ́ка;
Прокла́тїе и҆ съ о҃нымъ
всѧ́кое бѣ́дствїе и҆ смéрть.
Е҃сли бы пéрвый человѣ́къ
не прествпи́лъ запóвѣди бж҃їей,
то о҃нъ бы́лъ бы всегдà блажéнъ,
и҆ никогдá бы не оу҆мирáлъ.
Но кáкъ пéрвый человѣ́къ,
послꙋ́шавъ дїáвола, согрѣши́лъ,
то и҆ всѣ̀ мы̀ раждáемсѧ
въ первородномъ грѣхѣ̀,
подвергáемсѧ болѣ́знямъ
и҆ оу҆мирáемъ.

als ik geloof dat God rechtvaardig is,
dan moet ik vrezen te zondigen,
om niet zijn rechtvaardigheid op te roepen;
wanneer God barmhartig is,
dan moet ik betreuren
mijn zonden, in de hoop
dat Hij mijn berouw niet verwerpt;
als Hij alomtegenwoordig is en alles weet,
dan moet ik oppassen
om niet alleen het kwade niet te doen,
maar ook niet te denken,
maar Hem altijd te dienen
met een zuiver geweten
en met reine gedachten.

Wat is zonde?
De overtreding van de Geboden Gods.

Welke straf van God volgde
op de zonde van de eerste mens?
De vloek over hem
alle onheil en de dood.
Indien de eerste mens
de geboden Gods niet zou hebben overtreden,
dan zou hij altijd gelukkig zijn geweest
en nooit zijn gestorven.
Maar omdat de eerste mens
naar de duivel luisterend, zondigde,
daarom worden ook wij allen geboren
met de erfzonde,
zijn wij blootgesteld aan ziekten
en sterven wij.

Чемѹ оу҃читz сѷмво́лz вѣ́ры
ѡ̀ второ́мz лицѣ́ сты́а тр҃цы;
Оу҃читz, что҆ второ́е лице҆ сты́а тр҃цы
е҆́сть Бz Сz,
и҆ли҆ е҆҆диноро́дный Сz бж҃ій,
Гд҃ь и҆ спси́тель на́шz, І҃исz Хр҃то́сz,
е҆҆диносу́щный о҆҆цу҃ по бж҃тву҃:
что҆ о҃nz рожде́nz ѡ҃ Бz о҆҆ц҃а
пре́жде всѣ́хz вѣ́кѡ́вz:
что҆ о҃nz соше́лz сz нб҃сz
по милосе́рдїю своемѹ҃ кz на́мz грѣ́шнымz,
воспрїа́лz челове́ческое е҆́стество҆,
и҆ роди́лсz на землѣ́
ѡ҃ пренепоро́чныz дв҃ы Мр҃і́и,
наи́тїемz свата́гѡ Дх҃а,
что҆ о҃nz просвѣти́лz на́сz
и҆́стиннымz Бz҃опозна́нїемz, и҆ наконе́цz,
для оу҃милостивле́нїz Бz҃а о҆҆ц҃а
и҆ для ѡ҆чище́нїz на́сz ѡ҃ перворо́днагѡ
и҆ всѣ́хz про́чихz грѣхѡ́вz,
пострада́лz и҆ оу҃мерz на крестѣ́,
но вz тре́тїй де́нь воскре́сz и҆зz гро́ба,
и҆ сz пло́тїю возне́ссz на нб҃о,
ѡ҃кѹ́да прїи́детz со сла́вою
сѹ́ди́ть всѣ́хz челове́кѡвz,
живы́хz и҆ оу҃ме́ршихz.

Кz чемѹ҃ повѹ́ждаетz тебѣ҆ житїе҆
и҆ страда́нїе спси́тела на землѣ́;
Повѹ́ждаетz кz чѹ́вствамz любвѝ
и҆ благода́рности кz Бz҃ѹ,
и҆ кz и҆справле́нїю жи́зни мое́й.

Wat leert de geloofsbelijdenis over de Tweede Persoon van de heilige Drieëenheid?

Ze leert dat de Tweede Persoon van de heilige Drieëenheid God de Zoon is,
of de eniggeboren Zoon Gods,
onze Heer en Verlosser, Jezus Christus,
één in wezen met de Vader in Zijn godheid;
dat Hij geboren is uit God de Vader
vóór alle eeuwen;
dat Hij van de hemel is neergedaald
uit barmhartigheid met ons zondaars,
de menselijke natuur heeft aangenomen,
en is geboren op aarde
uit de allerzuiverste maagd Maria,
door de overschaduwing van de Heilige Geest;
dat Hij ons verlicht heeft
met de ware kennis van God, en tenslotte,
voor het vermurwen van God de Vader
en voor het reinigen van ons van de erfzonde
en van alle overige zonden,
heeft Hij geleden en is gesorven op het kruis,
maar de derde dag is Hij verrezen uit het graf,
en met zijn lichaam opgestegen ten Hemel,
vanwaar Hij zal wederkomen in heerlijkheid
om alle mensen te oordelen,
zowel de levenden als de doden.

Waartoe zet je het leven
en het lijden van de Verlosser op aarde aan?

Het zet me aan tot gevoelens van liefde
en dankbaarheid jegens God
en tot verbetering van mijn leven.

Ѝбо когда҃ Бг̃ъ сто́лькѡ возлюби́лъ менѐ,
что҃ бг̃оволи́лъ въ свое́й пло́ти
всѐ за менѐ претерпѣ́ть и҆ оу҆мере́ть,
то ю҆́ бы́лъ бы неблагода́рнѣе всѣ́хъ тва́рей,
е҆́сли бы не жела́лъ всегда҃
серде́чнѡ люби́ть е҆́гѡ҃ бо́лѣе всегѡ̀,
и҆ жи́ть та́къ, ка́къ е҆́мꙋ҆ оу҆го́дно.

Чемꙋ҆ оу҆́читъ сі҃мво́лъ вѣ́ры
ѡ҆ тре́тїемъ лицѣ҃ сг̃ы́а Тр̃цы;
Оу҆́читъ, что҃ тре́тїе лицѣ҃ сг̃ы́а Тр̃цы
е҆́сть Бг̃ъ Дх̃ъ сг̃ы́й:
что҃ о҆́нъ и҆схо́дитъ ѿ Бг̃а о҆́ц̃а҃:
что҃ вмѣ́стѣ съ Бг̃омъ о҆́ц̃е́мъ
и҆ сн̃омъ даётъ жи́знь тва́рямъ,
о҆́со́бенно҃ дꙋ҆хо́вноꙋ҆ жи́знь челове́камъ:
что҃ Дх̃ꙋ҆ сг̃о́мꙋ҆ до́лжно воздава́ть
равноче́стное съ о҆́ц̃е́мъ и҆ сн̃омъ
поклоне́нїе и҆ просла́вле́нїе:
и҆ что҃ пр̃ро́ки и҆ а҆п̃столы говори́ли
и҆ писа́ли по вдохнове́нїю Дх̃а сг̃а́го.

Како́е оу҆че́нїе въ сі҃мво́лѣ вѣ́ры ѡ҆ цр̃кви;
То, что҃ о҆́на҃ е҆́сть е҆́ди́на,
свата́а, собо́рнаа, и҆ли҆ всел҃е́нскаа,
и҆ а҆п̃тольскаа, кото́раа ѿ а҆п̃толѡвъ
непреры́вно҃ и҆ неизмѣ́нно҃ продолжа́ется
и҆ бꙋ҆́детъ продолжа́тьса҃
до скончáнїа ми́ра,
и҆ потомꙋ҆ до́лжно почита́ть е҆́ѥ҃,
повиновáтьса҃ е҆́й, и҆ бере́чьса҃ раско́ла,

Want wanneer God zoveel van mij houdt,
dat Hij zo goedwillend was in zijn Lichaam
alles voor mij te verduren en te sterven,
dan zou ik ondankbaarder zijn dan alle schepselen,
als ik niet altijd zou verlangen
om Hem van harte te beminnen boven alles,
en zo te leven als het Hem behaagt.

Wat leert de geloofsbelijdenis over de Derde Persoon van de heilige Drieëenheid?

Ze leert, dat de Derde Persoon van de heilige Drieëenheid is God de heilige Geest;
dat Hij voortkomt uit God de Vader;
dat Hij tesamen met God de Vader
en de Zoon het leven geeft aan de schepselen,
in het bijzonder geestelijk leven aan de mensen;
dat aan de heilige Geest moet worden gebracht
gelijke eer en aanbidding
als aan de Vader en de Zoon;
en dat de profeten en apostelen spraken
en schreven volgens de inspiratie van de H.Geest.

Wat wordt geleerd in de geloofsbelijdenis over de Kerk?

Dat zij één is,
heilig, algemeen of oecumenisch,
en apostolisch, dat ze sedert de apostelen
ononderbroken en onveranderd doorgaat
en zal doorgaan
tot het einde der wereld,
en daarom moet zij worden geëerd,
gehoorzaamd en behoud worden voor scheuring,

то́ е̑сть ѿдѣле́нїа
ѿ е̑ди́ной правосла́вной цр҃кви.

Ско́лькѡ та́инствъ въ цр҃кви;
Се́дмь:
крещє́нїе, мі҃ропома́занїе, причащє́нїе,
покаа́нїе, свящє́нство, бра́къ, е̑леѡсвящє́нїе.

Что́ е̑сть крещє́нїе;
Крещє́нїе е̑́сть та́инство,
въ кото́ромъ вѣ́рующїй,
при троекра́тномъ погруже́нїи
тѣ́ла въ во́дѹ,
во и҃ма О҃ц҃а̀,
и҆ С҃на, и҆ с҃та́го Дх҃а,
та́инственнѡ ѡ҃мыва́ется
ѿ грѣхѡ́въ,
и҆ полу́ча́етъ но́вую благода́тную жи́знь.

Како́е ѡ҃бѣща́нїе даю́тъ мы̀ при крещє́нїи;
Даю́тъ предъ Б҃ом҃ъ и҆ предъ е̑гѡ̀ цр҃ковїю
ѡ҃бещА́нїе та́къ чи́стѡ и҆ непоро́чнѡ
вестѝ своѐ житїѐ, ка́къ мы̀ чи́сты
и҆ непорѡ́чны вы́шли и҆́зъ кѹпѣ́ли.

Что́ е̑сть мі҃ропома́занїе;
Мі҃ропома́занїе е̑́сть та́инство
въ кото́ромъ крести́вшемѹ́ся,
при пома́занїи часте́й тѣ́ла
с҃ты́мъ ми́ромъ,
подаю́тся да́ры с҃та́го Дх҃а.

dat wil zeggen afscheiding
van de ene rechtgelovige Kerk.

Hoeveel geheimen (sacramenten) kent de Kerk?
Zeven:
Doopsel, Myronzalving (vormsel), Communie,
Biecht, Priesterschap, Huwelijk, Ziekenzalving.

Wat is het doopsel?
Het doopsel is het sacrament,
waarin de gelovige
tijdens de drievoudige onderdompeling
van het lichaam in water,
in de naam van de Vader,
en van de Zoon en van de heilige Geest,
op geheimnisvolle wijze wordt gereinigd
van de zonden,
en een nieuw gezegend leven ontvangt.

Welke belofte doen wij bij het doopsel?
Wij geven voor God en voor Zijn Kerk
de belofte zo zuiver en ongerept
ons leven te leiden, zoals wij rein
en ongerept uit de doopvont kwamen.

Wat is de myronzalving?
De myronzalving is het sacrament
waarin de dopelingen,
tijdens de zalving van de lichaamsdelen
met de heilige myron (olie)
de gaven van de heilige Geest ontvangen.

Что̀ е̑сть причащéнїе;
Причащéнїе е̑сть та́инство,
въ котóромъ вѣ́рующїй,
подъ ви́домъ хлѣ́ба и̑ вїна̀,
причаща́ется
са́маго тѣ́ла и̑ кро́ви хр̃то́вой,
во ѡ̑ставлéнїе грѣ́хѡвъ
и̑ въ жи́знь вѣ́чную.

Для чегѡ̀ ты̀ причаща́ешься;
Для тогѡ̀, что́бы тѣ́снѣйшимъ о̑бразомъ
соедини́ться со Хр̃то́мъ,
и̑ ѡ̑ негѡ̀ получи́ть но́вую си́лу,
жи́ть сва́тѡ и̑ по хрїстїа́нски,
и̑ въ не́мъ содѣ́латься
причáстникомъ жи́зни вѣ́чной.

Что̀ е̑сть покаа́нїе;
Покаа́нїе е̑сть та́инство,
въ котóромъ и̑скренно и̑сповѣ́дающемуся
во грѣ́хáхъ свои́хъ
и̑ ѡ̑вѣща́ющему и̑спра́вить свою̀ жи́знь,
ѡ̑пу́щаются ѡ̑ Бг̃а грѣ́хѝ
чрезъ слу́жи́теля е̑гѡ̀.

Что̀ е̑сть свящéнство;
Свящéнство е̑сть та́инство,
въ котóромъ чрезъ а̑рхїерéйское рукоположéнїе
даéтся и̑збра́нному вла́сть
совершáть та̑инства.

Wat is Communie?
Communie is het sacrament
waarin de gelovige
onder de gedaante van Brood en Wijn
ontvangt
het Lichaam en Bloed van Christus zelf
tot vergeving van zonden
en het eeuwige Leven.

Waarom ontvang je de heilige Communie?
Om, op de innigste wijze,
verenigd te worden met Christus,
en van Hem te ontvangen nieuwe kracht,
om heilig en christelijk te leven
en door Hem gemaakt te worden
deelgenoot van eeuwig leven.

Wat is de biecht?
De biecht is het sacrament
waarin de biechteling oprecht belijdt
zijn zonden
en belooft zijn leven te beteren,
en door God van zijn zonden ontslagen wordt
door tussenkomst van Zijn dienaar.

Wat is het priesterschap?
Het priesterschap is het sacrament
waarin door de handoplegging van de bisschop
aan de uitverkorene de macht wordt gegeven
de sacramenten te bedienen.

Что̀ е̑сть бра́къ;

Бра́къ е̑сть та́инство,
въ кото́ромъ по взаи́мномꙋ согла́сїю
женихà и̑ невѣ́сты,
благослова́етсѧ сꙋпрꙋ́жескїй сою́зъ и̑хъ
въ це́ркви,
во о̑бразъ сою́за хр̃тà съ цр̃ковїю.

Что̀ е̑сть е̑леѡсващéнїе;

Е̑леѡсващéнїе е̑сть та́инство, въ кото́ромъ,
при пома́занїи больна́го ѡ̑свящéнными е̑ле́емъ
и̑спра́шиваетсѧ е̑мꙋ ѿ бг̃а и̑сцѣлéнїе,
и̑ да́рꙋетсѧ ѿпꙋщéнїе грѣхѡ́въ.

Чемꙋ̀ оу̑читъ сі̑мво́лъ вѣ́ры
ѡ̑ воскресéнїи мéртвыхъ
и̑ ѡ̑ бꙋ́дꙋщей жи́зни;

Оу̑читъ, что̀ всѣ̀ оумéршїе
нѣ́когда воскре́снꙋтъ,
то́-е̑сть тѣла̀ оумéршихъ люде́й,
соединя́сь о̑пя́ть съ свои́ми дꙋша́ми,
ѡ̑живꙋ́тъ
и̑ бꙋ́дꙋтъ дꙋхѡ́вны и̑ безсмéртны,
и̑ что̀ по́слѣ всеѡ́бщагѡ воскресéнїѧ
и̑ сꙋда̀ хр̃то́ва,
ка́къ добродѣ́тельныхъ люде́й блаже́нствꙋ,
та́къ и̑ нечести́выхъ люде́й
мꙋче́нїю не бꙋ́детъ конца̀.

Wat is het huwelijk?

Het huwelijk is het sacrament
waarin met wederzijdse instemming
van bruidegom en bruid,
hun huwelijkse band gezegend wordt
in de kerk, naar het beeld
van de band van Christus met de Kerk.

Wat is de ziekenzalving?

De ziekenzalving is het sacrament waarin,
tijdens de zalving van de zieke met gewijde olie,
voor hem aan God genezing gevraagd wordt
en vergeving van zijn zonden.

Wat leert de geloofsbelijdenis
over de verrijzenis der doden
en het toekomstig leven?

Ze leert dat alle overledenen
eens zullen verrijzen,
d.w.z. de lichamen van de overledenen,
opnieuw verenigd met hun zielen,
weer zullen leven,
geestelijk en onsterfelijk zijn;
en dat na de algemene verrijzenis
en het oordeel van Christus,
voor de deugdzame mensen de zaligheid,
zoals ook voor de slechte mensen
het lijden geen einde zal hebben.

Что́ нꙋ́жно томꙋ̀,
кто̀ хо́четz бы́ть добродѣ́телнымz;
Нꙋ́жна̀ бг҃года́ть,
и҆лѝ спаси́тельнаа си́ла бж҃ïа,
кото́раа полꙋча́етсz по вѣ́рѣ
оу҆се́рдною моли́твою.

Что́ е҆́сть моли́тва;
Моли́тва е҆́сть возноше́нїе мы́сли
и҆ се́рдца на́шегѡ кz бг҃ꙋ
сz проше́нїемz ѿ негѡ̀ поле́зныхz бла́гz.

Кака́а моли́тва слꙋ́жить о҆́бразце́мz
для всѣ́хz моли́твz;
Та̀, кото́рой наꙋчи́лz а҆п҃то́лшвz
са́мz гд҃ь на́шz і҆и҃сz хр҃то́сz.

Ка́кz чита́етсz мл҃и́тва гд҃на;
(см. ча́сть а҃, стр. л҃в)

О҆́тче на́шz, и҆́же е҆сѝ на небесѣ́хz
Для чегѡ̀ вz нача́лѣ се́й моли́твы
спс҃и́тель повелѣ́лz на́мz призыва́ть бг҃а
ка́кz о҆́ц҃а̀ на́шегѡ, кото́рый на нб҃са́хz;
Для тогѡ̀, что́бы мы̀ стоа́ли
предz бг҃омz вz моли́твѣ
не то́лькѡ со стра́хомz,
ка́кz рабы̀ предz господи́номz,
но и҆ сz любо́вїю и҆ наде́ждою,
ка́кz дѣ́ти предz о҆́тце́мz.

Wat is nodig voor degene
die deugdzaam wil zijn?
Nodig is genade
of de verlossende kracht van God,
hetwelk wordt verkregen volgens het geloof
door een innig gebed.

Wat is gebed?
Gebed is het verheffen van onze gedachten
en harten tot God
met een bede voor nuttige weldaden.

Welke gebed dient als voorbeeld
voor alle gebeden?
Het gebed dat onze Heer Jezus Christus zelf
leerde aan de apostelen.

Hoe luidt het gebed des Heren?
(zie deel I, blz. 71)

ONZE VADER, DIE IN DE HEMELEN ZIJT
Waarom beval, aan het begin van dit gebed,
de Heiland ons God aan te roepen
als "Onze Vader, Die in de hemelen zijt"?
Opdat wij zouden staan
voor God in het gebed
niet alleen met vrees,
als dienaren voor hun heer,
maar ook met liefde en hoop
als kinderen voor hun vader.

Сколькѡ заключа́ется проше́нїй
въ моли́твѣ Гд҃не́й; Се́дмь.

а҃ ДА СВАТИ́ТСЯ ЙМА ТВОЀ
Что́бы Б҃гъ помо́гъ на́мъ
съ благоговѣ́нїемъ содержа́ть сѧ̀то́е и҃ма є҆гѡ̀
въ оу҆мѣ̀ и҆ произноси́ть оу҆ста́ми,
а҆ та́кже сѧ̀ты́ми дѣла́ми и҆ жи́знїю
прославля́ть є҆го̀ между҃ человѣ́ками.

в҃ ДА ПРЇИ́ДЕТЪ ЦА́РСТВЇЕ ТВОЀ
Что́бы не ца́рствовалъ въ на́съ грѣ́хъ,
но что́бы дх҃ъ бж҃їй оу҆правля́лъ на́ми.

г҃ ДА БУ́ДЕТЪ ВО́ЛЯ ТВОЯ̀
ЯКѠ НА НЕБЕСѢ̀ И҆ НА ЗЕМЛѢ̀
Что́бы Гд҃ь твори́лъ съ на́ми,
что̀ є҆му́ оу҆го́дно, по є҆гѡ̀ прему́дрости,
а҆ мы̀ ѡ҆хо́тнѡ повинова́лись бы
є҆гѡ̀ во́лѣ на землѝ,
ка́къ повину́ются е҃́й а҃гг҃лы на не҃са́хъ.

д҃ ХЛѢ́БЪ НА́ШЪ НАСУ́ЩНЫЙ
ДА́ЖДЬ НА́МЪ ДНЕ́СЬ
Что́бы Гд҃ь дарова́лъ на́мъ то̀,
что̀ на́мъ неѡбходи́мо для жи́зни,
ка́къ-то пи́щу, ѻ҆де́жду, жили́ще.

е҃ И҆ ѡ҆ста́ви на́мъ до́лги на́ша,
ЯКОЖЕ И҆ МЫ̀ ѡ҆ставля́емъ
должникѡ́мъ на́шимъ
Что́бы Гд҃ь прости́лъ на́мъ грѣхѝ на́ши,
подо́бнѡ ка́къ и҆ мы̀ проща́емъ тѣ́хъ,
кото́рые ѡ҆би́дѣли на́съ: а҆ потому́҃,
е҃́жели не бу́демъ проща́ть,
и҆ О҃нъ не прости́тъ на́мъ.

Hoeveel beden bevat
het gebed des Heren? Zeven.

1 UW NAAM WORDE GEHEILIGD
Dat God ons helpen zal
in vroomheid te houden Zijn Naam
in gedachte en uit te spreken met de mond,
en ook in heilige zaken en in zijn leven
hem te verheerlijken te midden van de mensen.

2 UW RIJK KOME
Dat onder ons de zonde niet zal heersen
maar dat de Geest des Heren ons zal besturen.

3 UW WIL GESCHIEDE
OP AARDE ZOALS IN DE HEMEL
Dat de Heer met ons zal doen
zoals het Hem, in zijn wijsheid, behaagt,
en dat wij graag zullen gehoorzamen
aan zijn wil op aarde
zoals de engelen eraan gehoorzamen in de hemel.

4 GEEF ONS HEDEN
ONS DAGELIJKS BROOD
Dat God ons zal schenken datgene,
wat voor ons noodzakelijk is om te leven,
zoals voedsel, kleding, onderdak.

5 EN VERGEEF ONS ONZE SCHULD
ZOALS OOK WIJ VERGEVEN
AAN ONZE SCHULDENAREN
Dat God onze zonden zal vergeven
zoals ook wij aan hen vergeven
die ons onrecht doen, omdat,
indien wij niet zullen vergeven
ook Hij ons niet zal vergeven.

ѕ҃ И҆ НЄ ВВЄДИҀ НА́СЪ ВО И҆СКУШЕ́НІЄ
Что́бы Гд҃ь нє попу́стилъ дїа́волу
ка́къ-нибу́дь прельсти́ть на́съ,
и҆ ввестиҀ въ грѣ́хъ.
з҃ НО И҆ЗБА́ВИ НА́СЪ ѿ ЛУКА́ВАГѠ
Что́бы Гд҃ь и҆зба́вилъ на́съ
ѿ всѧ́каго злаҀ и҆ бѣ́дствїѧ.

Чѣ́мъ заключа́ется мл҃тва Гд҃нѧ;
Славосло́вїемъ:
ЮЌКѠ ТВОЄ̀ Є̃СТЬ ЦА́РСТВО, И҆ СИ́ЛА,
И҆ СЛА́ВА ѻ҆ЦЪ҆АҀ И҆ СН҃А И҆ СТ҃А́ГѠ ДХ҃А
НЫ́НѢ И҆ ПРИ́СНѠ, И҆ ВО ВѢ́КИ ВѢКѠ́ВЪ.
Что́бы и҆сповѣ́дую вѣ́чное цр҃тво,
си́лу и҆ сла́ву бж҃їю,
мыҀ тѣ́мъ бо́лѣе оу҆тверждА́лись въ надѣ́ждѣ
полу́чи́ть проси́мое ѿ всемогу́щагѠ,
во вла́сти кото́рагѠ нахо́дятсѧ всѣ̀ бла́га.

Гд҃ѣ̀ предпи́саны тебѣ̀ пр҃авила
бг҃оу҆го́дной жи́зни;
Въ десятосло́вїи,
и҆лѝ въ десятиҀ за́повѣдахъ бж҃їихъ,
да́нныхъ чрезъ мѠ҆у҆се́ѧ.

Ка́къ чита́ются сі́и за́пѠвѣди;
(см. ча́сть а҃, стр. рд҃і)

ЧемуҀ оу҆чатъ сі́и за́пѠвѣди;
Пе́рвыѧ четы́ре за́пѠвѣди
оу҆чатъ любвиҀ къ Бг҃у,
а҆ про́чыѧ ше́сть оу҆чатъ любвиҀ къ бли́жнемуҀ.

6 EN LEID ONS NIET IN BEKORING
Dat de Heer niet zal toelaten
dat de duivel ons op de een of andere wijze
zal verleiden en tot zonde brengt.
7 MAAR VERLOS ONS VAN HET KWADE
Dat de Heer ons zal bevrijden
van alle kwaad en onheil.

Waarmee besluit het gebed des Heren?
Met de lofprijzing:
WANT AAN U IS HET KONINGSCHAP, DE MACHT
EN DE EER, VADER, ZOON EN HEILIGE GEEST
NU EN ALTIJD EN IN DE EEUWEN DER EEUWEN.
Opdat wij, belijdend het eeuwige koningschap,
de kracht en de eer van God,
wij des te meer worden bevestigd in de hoop
het gevraagde te verkrijgen van de Almachtige
in wiens macht zich alle goeds bevindt.

Waar zijn voor jou de wetten voorgeschreven
voor een godwelgevallig leven?
In de "Desjatoslowieje"
ofwel de Tien Geboden van God,
ons door Mozes gegeven.

Hoe luiden deze Tien Geboden?
(zie deel I, blz. р̄є̄и)

Wat leren deze Tien Geboden?
De eerste vier geboden
leren over de liefde tot God
en de overige zes over de liefde tot de naaste.

Кто́ е̑сть бли́жнїй тво́й;
Вса́кїй челове́къ.

Чемꙋ̀ оу҆́читъ пе́рваа за́повѣдь;
Оу҆́читъ се́рдцемъ признава́ть,
и҆ оу҆ста́ми и҆сповѣ́дывать е̑ди́наго то́кмѡ бг҃а,
е̑го е̑ди́наго па́че всегѡ̀ люби́ть,
и҆ на него̀ е̑ди́наго оу҆пова́ть:
и҆ потомꙋ̀ всемѣ́рнѡ оу҆вѣга́ть
безбо́жїа, многобо́жїа, волше́бства,
сꙋевѣ́рїа, е̑ре́сей и҆ раско́лѡвъ,
та́кже надѣ́яться не на свою̀,
ни на дрꙋги́хъ си́лꙋ, и҆лѝ бога́тство,
но па́че всегѡ̀ на про́мыслъ бж҃їй.

Ка́къ надлежи́тъ почита́ть ст҃ы́хъ;
Не та́къ, ка́къ самаго̀ бг҃а,
но ка́къ оу҆го́дникѡвъ бж҃їихъ,
бг҃ꙋ ѡ҆ спасе́нїи на́шемъ моля́щихся:
а҆ прито́мъ подража́ть житїю̀ и҆́хъ.

Что̀ запреща́етъ бг҃ъ во второ́й за́повѣди;
Запреща́етъ кля́ться и҆́дѡлами,
и҆лѝ како́й дрꙋго́й тва́ри, ка́къ бг҃ꙋ:
запреща́етъ та́кже бы́ть сꙋевѣ́ромъ,
сребролю́бцемъ и҆ златолю́бцемъ.

Wie is je naaste?
ledereen.

Wat leert het Eerste Gebod?
Het leert met het hart te erkennen
en met de mond te belijden alleen de ene God,
Hem boven alles lief te hebben,
en op Hem als Enige te vetrouwen;
en daarom zoveel mogelijk te ontvluchten
goddeloosheid, veelgodendom, tovenarij,
bijgeloof, ketterij en scheurmakerij;
bovendien niet te vertrouwen op de eigen,
of op andere krachten of op rijkdom,
maar alleen geheel op de Voorzienigheid van God.

Hoe behoort men de heiligen te eren?
Niet zo, als God Zelf,
maar als vrienden van God
die bij God voor ons heil bidden;
en bovendien door hun leven na te volgen.

Wat verbiedt God in het Tweede Gebod?
Hij verbiedt het vereren van afgoden
of enig ander schepsel als god;
Hij verbiedt ook bijgelovig te zijn
en gehecht te zijn aan zilver en goud.

Ка́кꙁ надлежи́тꙁ че́ствовать сты́а і҆ко́ны;
Надлежи́тꙁ и҆хꙁ че́ствовать,
а҆ не бг҃отвори́ть: и҆бо і҆ко́ны су́ть
то́лькѡ сщ҃е́нныа и҆ꙁѡбраже́нїа,
и҆ слу́жатꙁ кꙁ воспомина́нїю дѣ́лꙁ бж҃їихꙁ
и҆ оу҆го́дникѡвꙁ е҆гѡ̀,
что́бы мы̀, взира́а на ни́хꙁ,
возноси́лись оумо́мꙁ кꙁ бг҃у́ и҆ сты́мꙁ.

Что̀ запреща́етꙁ бг҃ꙁ вꙁ тре́тїей за́повѣди;
Запреща́етꙁ оупотребля́ть и҆ма е҆гѡ̀ напра́сно:
и҆ потому́ весьма̀ грѣ́шно̀
ѡ҆ бг҃ѣ, вѣ́рѣ,
ст҃о́й цр҃кви и҆ пома́занникѣ бж҃їемꙁ
говори́ть безꙁ оуваже́нїа,
нару́шати кля́тву,
безꙁ ну́жды божи́тьса,
проси́ть ѿ бг҃а чегѡ̀-нибу́дь непристо́йнагѡ,
и҆лѝ престу́пати бг҃і҆а своѝ ѡ҆вѣща̂нїа.
И҆ма бж҃їе до́лжно оупотребля́ть
то́лькѡ вꙁ моли́твахꙁ
вꙁ ну́жныхꙁ кля́твахꙁ и҆ приса́гахꙁ,
да и҆ то сꙁ вели́кимꙁ бг҃оговѣ́нїемꙁ
и҆ ѡ҆сторо́жностїю.

Что̀ повелѣва́етꙁ бг҃ꙁ вꙁ четве́ртой за́повѣди;
Повелѣва́етꙁ во всѣ̀ воскре́сные
и҆ пра́здничные дни́,
ѡ҆ста́вивꙁ своѝ дѣла̀ и҆ рабо́ты,
прихо́ди́ть вꙁ цр҃ковь,

Hoe behoort men de heilige ikonen te eren?
Men behoort hen te eren,
maar ze niet te verafgoden: want ikonen zijn
slechts heilige afbeeldingen
en dienen ter herinnering aan het goddelijk handelen
en aan zijn vrienden,
opdat wij, naar hen opziende,
zouden opstijgen tot God en de heiligen.

Wat verbiedt God in het Derde Gebod?
Hij verbiedt Zijn naam ijdel te gebruiken
en daarom is het geheel zondig,
over God, het geloof,
de heilige Kerk en de gezalfde Gods
zonder respect te spreken,
zijn eed te breken,
zonder noodzaak God tot getuige te roepen
aan God iets onfatsoenlijks te vragen
of zijn goede beloften te breken.
De naam van God mag alleen worden gebruikt
in gebeden
in noodzakelijke eedsafleggingen,
maar ook met grote vroomheid
en behoedzaamheid.

Wat gebiedt God in het Vierde Gebod?
Hij gebiedt op alle zon-
en feestdagen
zijn bezigheden en werk te laten rusten
naar de kerk te gaan,

слы́шать и̑ чита́ть
поучє́нїѧ дх҃овныѧ,
и̑ вз домѹ̀ поуча́тьсѧ
и̑ наставля́ть дѣте́й
свои́хз и̑ дома́шнихз вз зако́нѣ бж҃їемз,
и̑ бере́чьсѧ, ка́кз всѣ̀,
та́кз о̑совли́вш сі́и ст҃ы́е днѝ
ѡ̑поро́чить каки́ми-нибѹ́дь безче́стными
дѣла́ми и̑ оу̯пражне́нїѧми,
а̑ па́че пїа́нствомз.

Что̀ повелѣва́етз бг҃ъ вз па́той за́повѣди;
Повелѣва́етз роди́телей свои́хз,
и̑ подз и̑менемз и̑хз,
во-пе́рвыхз господа́ра,
ка́кз пома́занника бж҃їа
и̑ о̑тца̀ наро́да,
па́стырей дх҃о́вныхз
и̑ прави́телей гражда́нскихз,
оучи́телей, благодѣте́лей
и̑ ста́ршихз почита́ть,
и̑ и̑мз повинова́тьсѧ.

Кака́ѧ до́лжность е̑́сть роди́телей и̑ дѣте́й;
Роди́тели должны̀ воспи́тывать
дѣте́й свои́хз вз стра́хѣ бж҃їемз
и̑ ѡ̑бучи́ть и̑хз зако́нѹ бж҃їю:
прїучи́ть и̑хз съ ма́лыхз лѣ́тъ
къ трѹдолю́бїю, домострои́тельствѹ
и̑ къ че́стномѹ ѡ̑бхожде́нїю съ людьмѝ:
ѡ̑стереги́ть и̑хз ѿ хѹ́дыхз содро́жествъ,
кольмѝ па́че самы́мз при ни́хз

te luisteren naar en het lezen van
geestelijke leringen
en thuis te onderrichten
en te leiden zijn kinderen
en zijn huisgenoten volgens Gods wet,
en zichzelf en anderen ervoor te hoeden
zoals op alle (dagen) toch vooral op deze
heilige dagen het onteren door welke
oneerbare zaken en oefeningen dan ook
en vooral door dronkenschap.

Wat gebiedt God in het Vijfde Gebod?
Hij gebiedt je ouders te eren
en verder
op de eerste plaats het staatshoofd
als de door God gezalfde
en de vader van het volk,
de geestelijke herders
en burgelijke bestuurders,
leraren, weldoeners
en ouderen te eren
en hen te gehoorzamen.

Welke plicht hebben de ouders en hun kinderen?
De ouders moeten opvoeden
hun kinderen in de vreze Gods
en hen onderrichten in de wet van God;
hen bijbrengen vanaf hun jonge jaren
werklust, huisvlijt
en een eerlijke omgang met hun evenmensen,
hen behoeden voor kwade vrienschappen
en vooral juist bij hen

ничегѡ҆ не говори́ть
и҆ не дѣ́лать соблазни́тельнагѡ,
и҆ и҆справля́ть и҆хъ бо́льше кро́тостїю,
не́жели стро́гостїю.
а҆ дѣ́ти должны҆ роди́телей свои́хъ люби́ть,
почита́ть и҆ и҆мъ повинова́тьсѧ,
во вре́мѧ же ско́дости и҆ престарѣ́лости
пита́ть и҆хъ и҆ поко́ить,
и҆ тѣ́мъ ѿдава́ть и҆мъ до́лгъ
справедли́вой благода́рности.

Кака́ѧ до́лжность е҆́сть господ́ъ и҆ слу́гъ;
Господа҆ должны҆ содержа́ть слу́гъ,
ка́къ ѻ҆тцы҆,
а҆ слу́ги должны҆ повинова́тьсѧ
господа́мъ,
и҆ бы́ть тру́долюби́вы, вѣ́рны и҆ почти́тельны.

Кака́ѧ до́лжность е҆́сть мужє́й и҆ же́нъ;
Му́жъ до́лженъ женѣ́ свою҆ люби́ть,
ла́сковѡ съ нею поступа́ть,
и҆ въ ѻ҆бщемъ хозя́йствѣ
и҆ воспита́нїи дѣте́й
и҆мѣ́ть е҆ѣ҆ вѣрне́йшею свое́ю помо́щницею.
а҆ жена҆ должна҆ люби́ть
и҆ почита́ть своегѡ҆ му́жа,
и҆ склоня́ть нра́въ сво́й
къ оугожде́нїю е҆гѡ҆:
а҆ ѻ҆бои́хъ и҆хъ до́лжность е҆́сть,
храни́ть въ непоро́чности
вѣ́рность своегѡ҆ ло́жа.

niets te zeggen
en niets verleidelijks te doen,
hen te corrigeren, meer met mildheid
dan met strengheid.
En de kinderen moeten hun ouders liefhebben,
eren en gehoorzamen;
in tijden van behoeftigheid en vergrijzing
hen voeden en rust schenken,
en daardoor hun verplichting nakomen
in ware dankbaarheid.

Welke plicht hebben de meester en zijn dienaar?
De meesters moeten hun dienaren
onderhouden als een vader,
en de dienaren moeten
hun meesters gehoorzamen
en werklustig, betrouwbaar en respectvol zijn.

Welke plicht hebben man en vrouw?
De man moet zijn vrouw beminnen,
haar teder benaderen
en in de gezamelijke huishouding
en de opvoeding van de kinderen
haar hebben als zijn trouwe hulp.
En de vrouw moet beminnen
en respecteren haar man,
en zich naar hem richten
om hem ter wille te zijn.
En beiden hebben zij de plicht
te bewaren in kuisheid
hun huwelijkstrouw.

Кака́а до́лжность е҆́сть вса́кагѡ челове́ка
въ разсꙋжде́нїи все́хъ вообщѐ;
Вса́къ челове́къ ѡ҆ба́занъ
люби́ть свои́хъ бли́жнихъ,
со все́ми ѡ҆бходи́тьса ла́сковѡ,
оу҆чти́вѡ, снисходи́тельнѡ:
а҆́лчꙋщаго накорми́ть, нага́го ѡ҆де́ть,
больна́го посѣти́ть,
согрѣша́ющаго ѡ҃вы́сть ѡ҃ грѣха̀,
невѣ́ждꙋ наста́вить въ зако́нѣ,
пода́ть до́брый совѣ́тъ,
и҆ ѡ҆ спасе́нїи вса́кагѡ
моли́тьса милосе́рдомꙋ бг҃ꙋ.

Чегѡ̀ тре́бꙋетъ ѡ҃ тебѣ̀ бг҃ъ въ шесто́й за́повѣди;
Тре́бꙋетъ, что́бы к҃а никомꙋ̀
никако́й не дѣ́лалъ о҆́биды ни са́мъ,
ни чрезъ дрꙋги́хъ,
ни дѣ́ломъ, ни сло́вомъ,
ни да́же мы́слїю,
но наипа́че ѡ҆берега́лъ ѡ҃ вса́кагѡ вреда̀:
и҆ потомꙋ̀ весьма̀ грѣшно̀ предъ бг҃омъ
оу҆мертви́ть каки́мъ-нибꙋ́дь о҆́бразомъ челове́ка,
и҆лѝ пода́ть къ томꙋ̀ совѣ́тъ и҆ по́мощь,
и҆лѝ допꙋсти́ть до оу҆бі́йства и҆ вреда̀:
напримѣ́ръ, зна́ть вре́дный оу҆́мыселъ,
и҆ не доноси́ть, и҆лѝ ворѡ́въ оу҆ себѣ̀ скрыва́ть,
и҆лѝ ви́дѣть дра́кꙋ, и҆ не разнима́ть,

Welke plicht heeft ieder mens
in het oordelen over allen in het algemeen?
leder mens is verplicht
zijn naasten lief te hebben,
met iedereen vriendelijk om te gaan,
hoffelijk, inschikkelijk;
de hongerige te spijzen, de naakte te kleden,
de zieke te bezoeken,
de zondaar af te houden van het kwaad,
de onwetende te onderrichten in de Wet,
goede raad te geven,
en voor de redding van een ieder
te bidden tot de barmhartige God.

Wat eist God van jou in het Zesde Gebod?
Hij eist,
dat ik niemand beledig, noch zelf,
noch via anderen,
door woord of daad,
zelfs niet in gedachte,
maar vooral mij hoeden voor elke verwonding;
en daarom is het geheel zondig voor God
een mens op de een of ander wijze om te brengen,
of hiertoe raad en hulp te geven,
of verwonding en doodslag toe te laten;
bijvoorbeeld weten van een kwade opzet,
en dit niet melden, of dieven thuis verbergen,
of een vechtpartij zien en niet uit elkaar halen,

йли пожа́рꙁ не тꙋши́ть,
йлѝ бѣ́дномꙋ й больно́мꙋ ничѣ́мꙁ не помо́чь.
Сѐю за́повѣдїю та́кже стро́гѡ воспреща́етсѧ
лиша́ть сама́го себѧ́ жи́зни,
а́ напро́тивꙁ повелѣва́етсѧ бере́чь здоро́вье,
ка́кꙁ дража́йшїй бж҃їй да́рꙁ.

Что̀ запреща́етꙁ тебѣ̀ бг҃ꙁ вꙁ седьмо́й за́повѣди;
Запреща́етꙁ мнѣ̀ бл҃ꙋдꙁ,
прелюводѣа́нїе
й всѧ́кꙋю грѣхо́внꙋю пло́тскыю нечистотꙋ̀,
а́ та́кже й то̀, что̀ приво́дитꙁ кꙁ ни́мꙁ,
ка́кꙁ-то: пїа́нство, пра́здность,
сквернослове́сїе бездстыдныѧ пла̑ски,
йгрища, пѣ́сни, й дꙋрныѧ кни̑ги.

Чегѡ̀ тре́бꙋетꙁ ѿ тебѧ̀ бг҃ꙁ вꙁ о̑сьмо́й за́повѣди;
Тре́бꙋетꙁ, тогѡ̀, что́бы ю҃а̑ ни ю҃а̑внѡ, ни тайнѡ
ни оу̯ когѡ̀ ничегѡ̀ не ѿнима́лꙁ,
на́йденой ве́щи не оу̯ста́ивалꙁ,
бѣ́глагѡ человѣ́ка не оу̯крыва́лꙁ,
чꙋжо́й пашнѝ, сѣнока́са йлѝ ѡ̑горо́да,
свое́ю скоти́ною не трави́лꙁ,
чꙋже́ю земле́ю не владѣ́лꙁ,
при прода́же й ѡ̑бмѣнѣ
никогѡ̀ не ѡ̑бма́нывалꙁ,
оу̯ рабо́тникѡвꙁ пла́ты не оу̯де́рживалꙁ,
ро́стꙋ сꙁ бѣ́дныхꙁ не бра́лꙁ,

of een brand niet blussen,
of een arme en zieke helemaal niet helpen.
Met dit gebod wordt ook streng verboden
zichzelf van het leven te beroven,
maar in tegendeel wordt er bevolen te bewaren
je gezondheid als de kostbaarste gave gods.

Wat verbiedt God jou in het Zevende Gebod?
Hij verbiedt mij ontucht,
echtbreuk,
en elke zondige lichamelijke onreinheid,
en bovendien, alles wat daartoe leidt,
zoals: dronkenschap, leegloperij,
vuilbekken, schaamteloze dansen,
spelletjes, liedjes en slechte boeken.

Wat eist God van jou in het Achtste Gebod?
Hij eist, dat ik noch openlijk, noch heimelijk
bij iemand iets wegneem,
gevonden zaken behoud,
voortvluchtigen verberg
andermans akker, hooioogst of groentetuin
door mijn vee laat afgrazen,
dat ik andermans grond niet in bezit neem,
bij verkoop en ruil
niemand bedrieg,
bij arbeiders het loon niet achterhoud,
de rente van armen niet neem,

дéнегъ госꙋдáревыхъ, церкóвныхъ
и̑ не чьи́хъ не крáлъ и̑ не оу̯стáивалъ:
а̑ для ѣ̃тогѡ надлежи́тъ
оу̯бѣгáть прáздности,
и̑ бы́ть трꙋдолюби́вымъ:
и̑бо чрезъ трꙋ́дъ не тóлькѡ мóжно содержáть
въ довóльствѣ себѣ̀ и̑ свои́хъ домáшныхъ,
но и̑ помогáть бѣ̃дным҃ъ.

Что̀ запрещáетъ тебѣ̀ Бг̃ъ въ девáтой зáповѣди;
Запрещáетъ мнѣ̀ лóжнѡ свидѣ́тельствовать
на дрꙋгáго, лóжнѡ доноси́ть,
клеветáть, и̑ безчéстить,
насмѣхáться, ѡ̑сꙋждáть,
чꙋжі̑а слова̀ хꙋ́дѡ толковáть, слóвомъ,
повелѣвáетъ берéчься свáкой лжѝ и̑ ѡ̑бмáна.

Что̀ запрещáетъ тебѣ̀ Бг̃ъ
въ десáтой зáповѣди;
Запрещáетъ, чтóбы не тóкмѡ хꙋдáгѡ дрꙋгóмꙋ
не дѣлать, но ѡ̑ тóмъ и̑ не дꙋ́мать,
и̑ въ сéрдцѣ тогѡ̀ не желáть:
и̑бо ѡ̃ хꙋды́хъ мы́слей и̑ желáнїй
весьмà оу̯дóбнѡ мóгꙋтъ послѣ́довать
и̑ хꙋдꙑ́а дѣлà.

het geld van staat en kerk
niet van hen steel;
maar hiervoor behoor ik
de ledigheid te vermijden,
en moet ik werklustig zijn; want
door te werken kan ik niet alleen onderhouden
in welstand mijzelf en mijn huisgenoten,
maar kan ik ook de armen helpen.

Wat verbiedt God jou in het Negende Gebod?
Hij verbiedt mij vals te getuigen
tegen een ander, onjuist te rapporteren,
te lasteren en te onteren,
te spotten, te veroordelen, andermans
woorden verkeerd te gebruiken, kortom,
Hij gebiedt te waken voor elke leugen en bedrog.

Wat verbiedt God jou
in het Tiende Gebod?
Hij verbiedt (mij), niet alleen iemand niet kwaad
te doen, maar hier ook niet aan te denken,
en in (mijn) hart het niet te verlangen;
want uit slechte gedachten en verlangens
kunnen heel gemakkelijk voortkomen
ook de kwade handelingen.

Вообще́ же ка́кз надлежи́тз поступа́ть тебѣ̀
по христїа́нскому̀ до́лгу̀;
Та́кз, ка́кз повелѣва́етз ѝ повели́тз
ма́ть моа̀, цр҃ковь хр҃то́ва:
почему̀ ѝ до́лженз ю҃а̀
непреста́нно моли́ть Бг҃а,
что́бы мнѣ̀ ѿ нея̀ никогда̀ не ѿступа́ть,
а̀ оудала́тьса̀ вса́кой ере́си
ѝ сва́каго раско́ла,
кото́рые дерзнове́нно толку́ютз
смы́слз писа́нїа,
проти́вно оуче́нїю а҃пт҃ольскому̀,
храна́щемуса̀ вз ст҃о́й правосла́вной цр҃кви.

Hoe behoor je in het algemeen te handelen
met betrekking tot de christelijke plicht?

Zo, als beveelt en zal bevelen
mijn Moeder, de Kerk van Christus;
daarom moet ik ook
voortdurend tot God bidden,
opdat ik nimmer van haar gescheiden worde
en dat ik mij verre houd van elke ketterij
en van elke scheuring,
die op vermetele wijze
de zin van de heilige Schrift uitleggen
tegengesteld aan de leer van de apostelen,
die wordt bewaard in de heilige orthodoxe Kerk.